

Advokatfirmaet
energi & miljø

Nyheder om planlægning

Webinar torsdag den 5. maj 2021

Kl. 13.00 – 15.00

Program

5. maj 2021, kl. 15.00 – 15.45.

Kl. 13:00 – 13:05	Velkomst og introduktion til emner, v. Peter Nymann
Kl. 13:05 – 14:00	Planloven set fra landzonen, v. Esben Aggerbeck Stampe
Kl. 14:00 – 14:10	Pause
Kl. 14:10 – 14:30	Planlægningsforbuddet efter planlovens § 15 b, v. Peter Nymann
Kl. 14:30 – 14:55	Planlægning i det åbne land, v. Trine Eide
Kl. 14:55 – 15:00	Afslutning og tak for nu, v. Peter Nymann

(N.B. Webinaret er af vejledende og orienterende karakter – og kan ikke erstatte egentlig, konkret juridisk rådgivning. I konkrete sager opfordres deltagerne til at henvende sig til Advokatfirmaet Energi & Miljø)



Planloven set fra landzonen

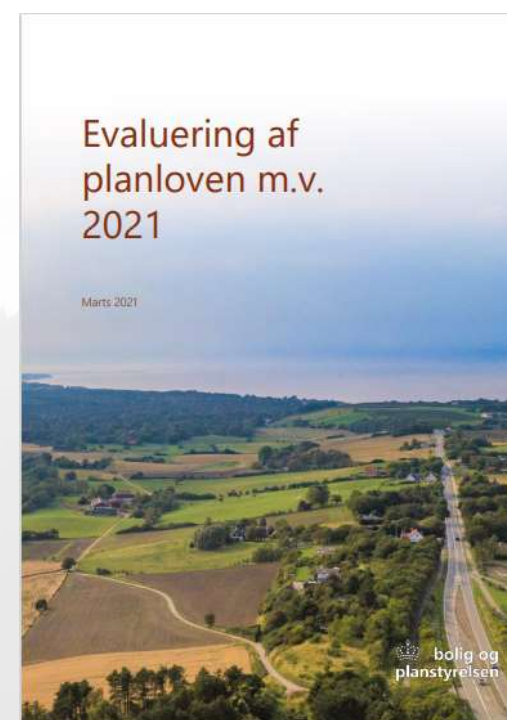
Agenda

- Evalueringen af planloven 2021 mv.
- Landzonereglerne
 - Erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri
 - Overflødiggjorte bygninger
 - Etablering af flere boligenheder
 - Til- og ombygning af helårshuse



Evaluering af planloven mv. 2021

- Evalueringen af planloven blev offentliggjort den 29. marts 2021
- Evalueringen er gennemført i forhold til de politiske aftalte ændringer i planloven og naturbeskyttelsesloven i 2017-2020 og planlovgivningen i øvrigt med fokus på følgende temaer:
 - Grøn omstilling, bæredygtighed og styrket natur
 - Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling
 - Byudvikling og detailhandel
 - Nye udviklingsmuligheder ved kysterne og for turisme
 - Gode rammer for virksomheder i byerne
 - Landsplanlægning og samarbejdet med kommunerne
 - Mere enkel og strategisk planlægning i kommunerne
 - Digitalisering af planer og data
 - Klagesystemet
- [Link til Evalueringen af planloven m.v. 2021](#)
[Evaluering af planloven m.v. 2021 | Planloven - Erhvervsstyrelsen.dk](#)



Evaluering af planloven mv. 2021

Gode rammer for landsbyernes og landdistrikternes udvikling

- **Planlovens landzoneregler**
 - Kommunerne peger på, at landzonereglerne er blevet mere komplekse i takt med, at undtagelserne fra kravet om landzonetilladelse løbende er blevet udvide, og undtagelserne fra kravet om landzonetilladelser medvirker til, at borgere og virksomheder i højere grad selvstændigt skal forholde sig til lovgivningen, hvor kommunen tidligere har varetaget sagsbehandlingen.
- **Nye produktionsformer i landbruget:**
 - I landzone kræver byggeri, der er nødvendigt for landbrugsdrift, som udgangspunkt ikke landzonetilladelse. Det er landbrugsloven, der definerer, hvilke produktionsformer der er et led i den landbrugsmæssige drift.
 - Fødevareministeriet har vurderet, at den brede formulering i landbrugsloven omfatter særproduktioner og nicheproduktioner, herunder nye produktionsformer som fx insekter, melorme m.v. Byggeri til disse nye produktionsformer i landbrugsdriften kræver derfor ikke landzonetilladelse.
- **Udvikling af landsbyer**
 - Fem ud af landets 98 kommuner har siden lovens ikrafttræden arbejdet med omdannelseslandsbyer i forbindelse med kommuneplanlægningen, og to kommuner har hver udpeget en omdannelseslandsby. Kommunerne har således indtil videre brugt det nye redskab i begrænset omfang.

Planlovens landzoneregler



§ 35

Udstykning, byggeri og ændret anvendelse
kræver landzonetilladelse

§§ 36-37

Undtagelser fra kravet om landzonetilladelse

§ 38

Anmeldelser

Erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri

Planlovens § 36, stk. 1, nr. 3 og nr. 5

- Der kræves ikke landzonetilladelse til:
 - ”Byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af den pågældende landbrugsejendom, **landbrugsbedrift, bortset fra husdyranlæg**, eller skovbrugsejendom eller for udøvelse af fiskerierhvervet, jf. dog stk. 2.” (planlovens § 36, stk. 1, nr. 3)
 - ”Ved en landbrugsbedrift forstås i denne lov en driftsenhed, der anvendes til jordbrugsmæssige formål, som for jordernes vedkommende er fastsat i lov om drift af landbrugsjorder, og som drives af samme fysiske eller juridiske person. Bedriften kan bestå af en eller flere landbrugsejendomme, arealer uden landbrugspligt samt tilforpagtede arealer.” (Landbrugslovens § 2, stk. 3)
 - ”Ibrugtagning af bebyggelse eller arealer til landbrug eller skovbrug eller til brug for udøvelse af fiskerierhvervet” (Planlovens § 36, stk. 1, nr. 5)
- Snitfladen mellem husdyrbrugloven og planloven



Snitfladen mellem husdyrbrugloven og planloven

Det grundlæggende for snitfladen



Husdyrbruglovens
tilladelses- og godkendelsesordning

eller

Planlovens
landzonebestemmelser

Snitfladen mellem husdyrbrugloven og planloven

Det grundlæggende for snitfladen

- Hvis der er krav om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a eller 16 b finder planlovens landzoneregler ikke anvendelse
 - Eksempler: Bebyggelse, som anvendes til eller til brug for husdyrproduktion, herunder fx maskinlænger og halmlader. Andre nævnte bygningstyper under husdyrbrugloven er stalde, gyllebeholder og fodersiloer.
 - **Modif:** Bygninger på husdyrbrug, der ikke er omfattet af husdyrbrugloven, men af planlovens landzoneregler
 - Eksempelvis stuehus, detailsalg, biogasanlæg, vindmøller o.lign.
- Landzonereglerne finder omvendt anvendelse på ejendomme med dyrehold, der ikke er husdyrbrug, og på husdyrbrug op til tilladelsesgrænsen.
 - Eksempelvis husdyranlæg med et produktionsareal på højst 100 m²
- Desuden skal byggeri til dyrehold behandles efter planlovens regler, ifølge Planklagenævnet (PKN nr. 12), hvis dyreholdet ikke anses for erhvervsmæssigt dyrehold efter miljøaktivitetsbekendtgørelse.

Snitfladen mellem husdyrbrugloven og planloven

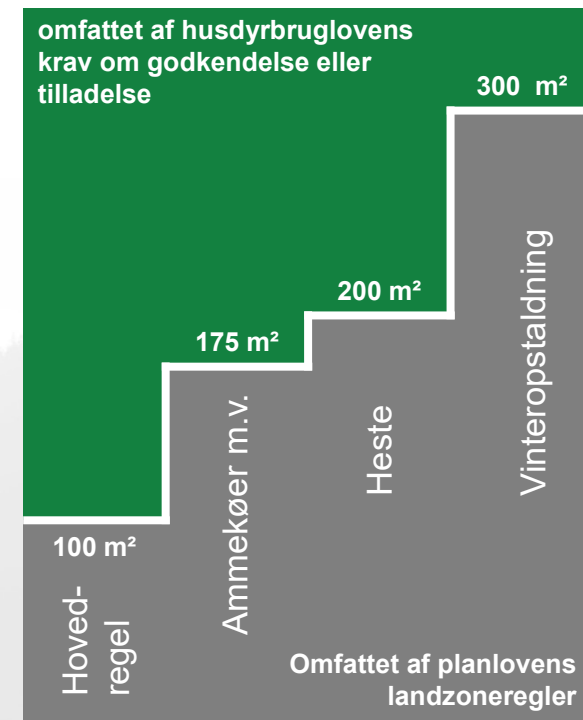
Hvornår er der krav om godkendelse eller tilladelse i medfør af husdyrbrugloven?

- Hvad udløser krav om godkendelse og tilladelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a og 16 b?
 - Etablering
 - Ændring
 - Udvidelse
- En række udvidelser og ændringer kan gennemføres ved brug af anmelderordninger i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen – de erstatter tilladelser og godkendelse og må være sidestillede med tilladelser og godkendelser i forhold til planloven
- Ved et husdyrbrug forstås: Husdyranlæg, der tilsammen har et produktionsareal på mere end 100 m², gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger m.v. til brug for husdyrhold, som ligger på samme ejendom
 - Husdyranlæg: Stald eller lignende bygning eller indretning, hvor husdyr i almindelighed opholder sig eller har adgang til, med tilhørende dyrehold
 - Produktionsareal: Det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til

Undtagelser fra kravet om godkendelse og tilladelse

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7

- Kravet om tilladelse til etablering af husdyrbrug efter § 16 b, stk. 1, i husdyrbruget indtræder først ved følgende:
 - **175 m² produktionsareal**, hvis der på produktionsarealet på husdyrbruget alene er ammekøer med tilhørende opdræt (kvier, stude, kalve (under 6 mdr.), slagtekalve (over 6 mdr.), tyre) på dybstrøelse, heste, geder eller får
 - **200 m² produktionsareal**, hvis der på produktionsarealet alene er heste
 - **300 m² produktionsareal**, hvis der på produktionsarealet alene er ammekøer med tilhørende opdræt (kvier, stude, kalve (under 6 mdr.), slagtekalve (over 6 mdr.), tyre) på dybstrøelse, heste, geder eller får, som kun er opstaldet inden for perioden fra den 1. oktober til den 15. maj (vinteropstaldning)



Snitfladen mellem husdyrbruglov og planlov

- Snitfladen mellem husdyrbrugloven og planloven er beskrevet på side 78-79 i [landzonevejledningen](#)
- Se også Miljøstyrelsens [Husdyrvejledning](#)



	Husdyrbrug		Planlovs landzonestemmelse	
	omfatter af husdyrbrugens tilstand, når efter godkendelse	omfatter af husdyrbrugens tilstand, når efter godkendelse	hvis omfatter af planlovens regler, kræves tilladelse	hvis omfatter af planlovens regler, kræves tilladelse
Landbrugsgrøntområde omfatter af husdyrbrugens tilstand og godkendelse				
beholdningsbygning	nej	ja	afhænger af størrelsen af bygningen	hvis der foretages et nyt startud på landbrugsgrøntområdet, kræves godkendelse af miljøstyrelsen (artikel 3.1.2)
husdyrbrug (stalde eller lignende)	ja	nej		
gyllebeholdere og andre anlæg til opbevaring af husdyrgødsel	ja	nej		
stalde, maskinrum, siloer og andre afbygninger, som vedrører husdyrbrug	ja	nej		
ikke fast planerede husdyrbrug (f.eks. tytter til søen på fælled)	ja	nej		
Landbrugsgrøntområde ikke omfatter af husdyrbrugens tilstand og godkendelse				
beholdningsbygning	nej	ja	afhænger af størrelsen af bygningen	hvis der foretages et nyt startud på landbrugsgrøntområdet, kræves godkendelse af miljøstyrelsen (artikel 3.1.2)
husdyrbrug (stalde eller lignende)	nej	ja	nej	kræver tilladelse til udførelse og beliggenhed. Hvis opbevarer ikke sker i forbindelse af et landbrugsgrøntområde
stalde, maskinrum, siloer og andre afbygninger	nej	ja	nej	kræver tilladelse til udførelse og beliggenhed. Hvis opbevarer ikke sker i forbindelse af et landbrugsgrøntområde
gyllebeholdere eller andet anlæg til opbevaring af husdyrgødsel	nej	ja	nej	kræver tilladelse til udførelse og beliggenhed. Hvis opbevarer ikke sker i forbindelse af et landbrugsgrøntområde
ikke fast planerede husdyrbrug (f.eks. tytter til søen på fælled)	nej	ja	ja - til beliggenhed og udførelse	
Polystykke				
hvis som en husdyrbrug eller husdyrbrugens del, og på fælled	ja	nej		
hvis som en husdyrbrug, ifølge husdyrlovens del, og på fælled uden tilhørende	ja	nej		
hvis som ikke er husdyrbrug, ifølge husdyrlovens del, og på fælled	nej	ja	nej	kræver tilladelse til udførelse og beliggenhed. Hvis opbevarer ikke sker i forbindelse af et landbrugsgrøntområde
hvis som ikke er husdyrbrug, ifølge husdyrlovens del, på øst, uden tilhørende	nej	ja	ja	
Åbnearealer og demning				
demning	nej	ja	ja	minste bygget af demning på fælled, kræver ikke landzonetilladelse
åbnearealer	nej	ja	ja	
Andre				
hævede stier, stier eller lignende, som er omfattet af husdyrlovens	ja	nej		
hævede stier, stier eller lignende, som er omfattet af planlovens	nej	ja	nej	kræver tilladelse til udførelse og beliggenhed. Hvis opbevarer ikke sker i forbindelse af et landbrugsgrøntområde
landbrugsvej, husdyrperson eller kompost	nej	ja	ja	

Erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri

Planlovens § 36, stk. 1, nr. 3

- Erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri:
 - Stuehus
 - Medhjælperbolig (erhvervsmæssigt nødvendigt for driften)
 - Lader og maskinhaller (ejendom/bedriften)
 - Gylletanke på planteavlsejendom (ejendom)
 - Ridehaller til stutterier

Kommunerne kan anmode Landbrugsstyrelsen om en vejledende udtalelse om, hvorvidt en bebyggelse må anses for at være erhvervsmæssig nødvendig for driften af en ejendom eller en bedrift.

- Ikke erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri:
 - Vindmøller
 - Biogasanlæg
 - Solenergianlæg
 - Mejeri
 - Slakteri
 - Gårdbutik
 - Maskinstation
 - Foderstofforretning
 - Ridehal til rideskole eller hestepension
 - Øvrige boliger
- Anmeldelsespligt for erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, jf. planlovens § 38, stk. 2
 - Ved ibrugtagning af bebyggelse eller arealer til landbrug efter planlovens § 36, stk. 1, nr. 5, er der ikke anmeldelsespligt

Erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri

§ 36, stk. 1, nr. 3 og PKN nr. 12

- Planklagenævnet har i [PKN nr. 12 december 2019](#) udtalt sig generelt om kriterierne for vurderingen af erhvervsmæssig nødvendighed (uddrag):
 - Erhvervsmæssig
”For at en bygning kan betragtes som *erhvervsmæssigt* nødvendig for landbrugsejendommen, er det en forudsætning, at bygningen skal benyttes i forbindelse med den *jordbrugsmæssige udnyttelse af ejendommen*, og at der er tale om et dyrehold eller planteavl af et *vist omfang* og/eller *af en vis karakter*. Det er ikke et krav, at der er tale om en aktuelt overskudsgivende aktivitet, eller at det er ejernes eller brugernes primære indtægt. Aktiviteten skal dog have en erhvervsmæssig karakter, typisk i form af salg til tredjemand af et vist omfang [...]
 - Nødvendighed
”Med erhvervsmæssigt *nødvendige* bygninger menes, at disse er en nødvendighed for den jordbrugsmæssige udnyttelse af ejendommen eller bedriften. Efter hidtidig praksis skal der bl.a. ved vurdering af, om et byggeri (en driftsbygning) er erhvervsmæssigt nødvendigt, lægges vægt på, om byggeriet har en rimelig størrelse set i forhold til karakteren af den landbrugsmæssige produktion (f.eks. hø-, korn- eller halmproduktion og/eller dyrehold). Desuden har omfanget af den landbrugsmæssige produktion betydning, herunder f.eks. hvor store arealer, der dyrkes landbrugsmæssigt, og hvordan de dyrkes. Endvidere har det betydning, om der i forvejen findes bygninger på ejendommen, som vil kunne anvendes til det angivne formål. [...]”
 - Aktualitet
Nævnet udelukker generelt ikke, at ønsker om fremtidig drift kan indgå i vurderingen af den erhvervsmæssige nødvendighed. Disse planer skal imidlertid have en aktuell og konkretiseret form, f.eks. i form af konkrete avlsplaner, forretningsplaner, budgetter eller lign. for at forebygge en eventuel omgåelse af reglerne om landzonetilladelse.

Erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri

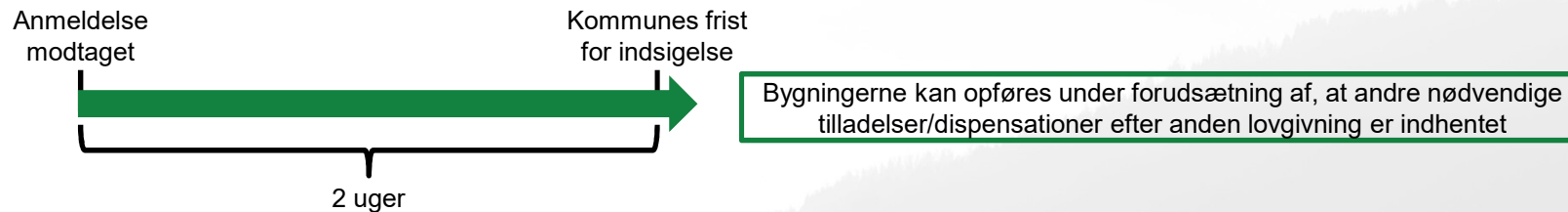
Planlovens § 36, stk. 1, nr. 3 og § 38, stk. 2

- Ved anmeldelse af erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri efter § 38, stk. 2, skal **anmelderen**, jf. LZ-vejledningen oplyse følgende:
 - Er byggeriet erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom eller for landbrugsbedriften.
 - Hvilke ejede og forpagtede arealer skal indgå i vurderingen af det driftsmæssige behov. For forpagtede arealer skal det oplyses, om der er tale om kortvarige eller langvarige forpagtningsforhold.
 - Hvordan er arealerne beliggende i forhold til hinanden (hvis der ses på bedriften).
 - Hvilken driftsøkonomisk begrundelse er der for, at byggeriet ønskes placeret på den pågældende ejendom under bedriften (hvis der ses på bedriften)
- **Kommunen** kan i sin vurdering af, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt, jf. LZ-vejledningen bl.a. lægge vægt på følgende forhold:
 - Om byggeriet indgår som led i ejendommens/bedriftens jordbrugsmæssige udnyttelse
 - Om der findes en passende driftsmæssig sammenhæng mellem den produktion, der er knyttet til ejendommens/bedriftens driftsbygninger og den produktion, der er tilknyttet ejendommens jorder
 - Om byggeri og driftsform vil antage industriel karakter
 - Varigheden af evt. forpagtningsaftaler
 - Produktionens karakter hvor store arealer, der anvendes til bygninger, dyrefolde m.v., og hvor store arealer der dyrkes landbrugsmæssigt

Anmeldelsespligt

Planlovens § 38, stk. 2

- Kommunen skal påse, om betingelserne efter § 36, stk. 1, nr. 3, er opfyldt, og vurdere om byggeriet opføres som erhvervmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift eller for landbrugsbedriften
- Kommunens reaktionstid er 2 uger fra den dag, anmeldelsen er modtaget (NB! 45 dage for dambrug)
- Gør kommunen ingen indsigelse inden fristen:



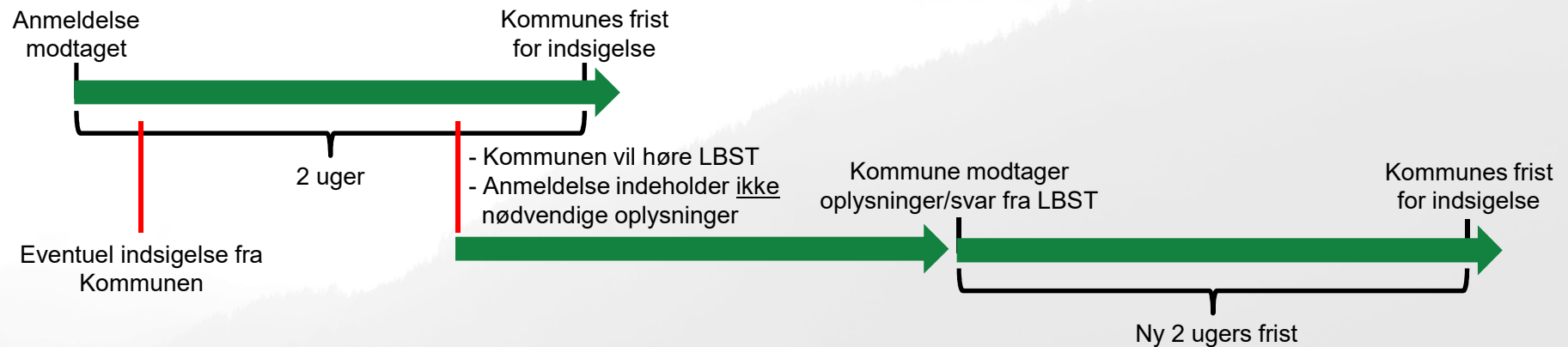
- Det skal stå klart for kommunen, at der er tale om en anmeldelse af erhvervmæssigt nødvendigt byggeri, jf. [Planklagenævnets afgørelse af 23. juni 2020 i sag 19/06452](#):

”Nævnet finder, at **en ansøger** ved henvendelse til kommunen om anmeldelse efter planlovens § 38, stk. 2, **skal gøre det klart for kommunen, at der er tale om anmeldelse** af opførelse af erhvervmæssigt nødvendigt byggeri efter planlovens § 36, stk. 1, nr. 3, jf. planlovens § 38, stk. 2. **Ellers vil de retsvirkninger, som følger af en sådan anmeldelse, ikke indtræffe.**”

Anmeldelsespligt

Planlovens § 38, stk. 2

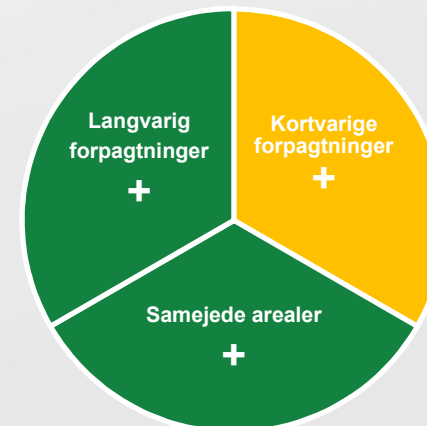
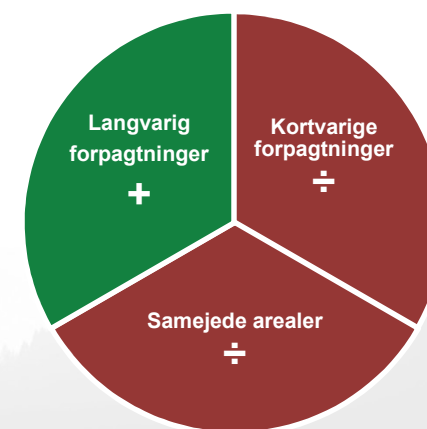
- Kommunen gør indsigelse:
 - Hvis betingelserne ikke er opfyldt, kan ibrugtagningen/ophørelse ikke ske, før forholdet er bragt i overensstemmelse hermed, eller der opnået landzonetilladelse efter § 35, stk. 1



Inddragelse af forpagtede og samejede arealer i vurderingen af driftsmæssige behov

- I den pågældende ejendoms driftsmæssige behov:
 - Tilforpagtede jorder kan indgå i vurderingen, hvis der er tale om traditionelle *langvarige* forpagtningsforhold (over 5 år)
 - ÷ Kortvarige forpagtninger og samejede arealer
- I landbrugsbedriftens driftsmæssige behov:
 - Både traditionelle, langvarige og kortvarige? forpagtningsforhold og samejede arealer kan indgå i vurderingen

Se modsat Planklagenævnets afgørelse af [24. september 2019 i sag 18/06034](#), hvor nævnet i relation til begrebet "landbrugsbedrift" og forpagtninger generelt udtaler: "Med hensyn til tilforpagtede arealer omfatter landbrugsbedriften alene traditionelle, langvarige forpagtningsforhold. **Derimod kan kortvarige forpagtningsforhold ikke indgå i en vurdering af byggeriets erhvervsmæssige nødvendighed.** Det er desuden et krav, at driftsejeren ikke kun har en begrænset råderet"



Gylletank på en landbrugsejendom

Planlovens § 36, stk. 1, nr. 3

- Gylletanken placeres på en landbrugsejendom, hvor gyllen bruges som gødning for ejendommens planteproduktion
 - Ikke krav om landzonetilladelse, hvis opbevaringskapacitet ligger ikke ud over sædvanlig kapacitet set forhold til ejendommens landbrugsareal
 - Tilforpagtede arealer kan ikke inddrages i vurderingen af den erhvervsmæssige nødvendighed ved opførelse et husdyranlæg på en landbrugsejendom
([Se PKN nr. 12 december 2019](#))
- NB!** Ved vurdering i sager efter husdyrbrugloven er det Miljøstyrelsens opfattelse, at Miljø og Fødevareklagenævnets praksis må følges, hvorfor kommunen i disse tilfælde kan lægge vægt på traditionelle og langvarige forpagtningsforhold
([Se Miljøstyrelsens Helpdesk svar af 25. marts 2020](#))
- Krav om landzonetilladelse, hvis opbevaringskapacitet er større, end hvad der kan begrundes ud fra den enkelte landbrugsejendoms drift



Tilladelse til beliggenhed og udformning

Planlovens § 36, stk. 2, 1. pkt.

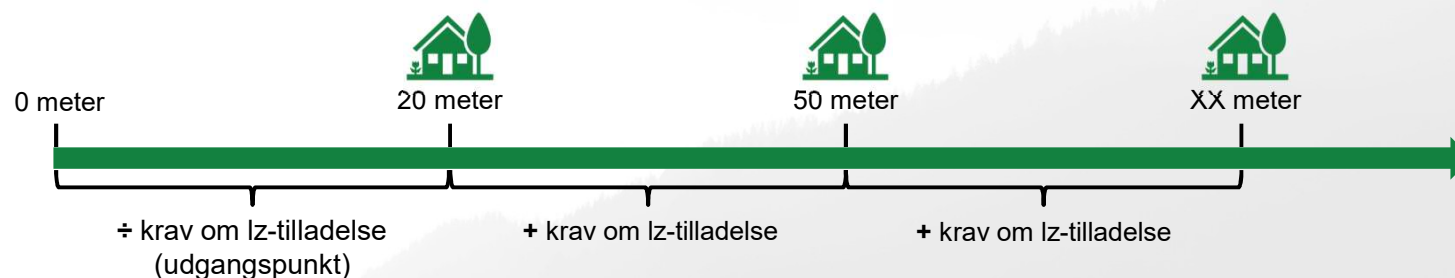
- Planlovens § 36, stk. 2:
”Der kræves dog tilladelse efter § 35, stk. 1, for så vidt angår beliggenheden og udformningen af bygninger som omhandlet i stk. 1, nr. 3 og 14, der opføres uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. [...]”
- Bestemmelsen omfatter erhvervsmæssigt nødvendige beboelses- og driftsbygninger og boliger der etableres i forbindelse med et generationsskifte eller til brug for en medhjælper
- Ved ”hidtidige bebyggelsesarealer” forstås primært det område, hvor ejendommens bebyggelse ligger samlet
- Vilkår om beliggenhed og udformning



Erhvervsmæssige nødvendige boliger: "50 meter-reglen"

Planlovens § 36, stk. 2

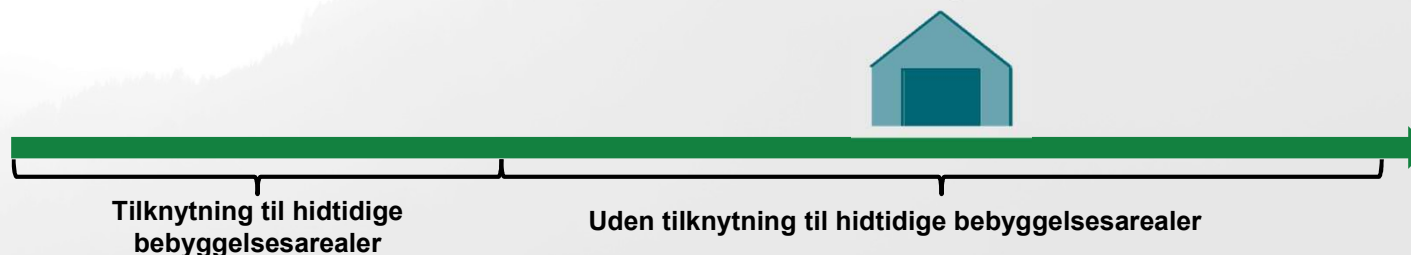
- Planlovens § 36, stk. 2, 2. og 3. pkt.:
"Nye beboelsesbygninger omfattet af stk. 1, nr. 3, kan etableres op til 50 m væk fra eksisterende bebyggelse. Det skal dog ske ud fra kommunalbestyrelsens konkrete vurdering, således at afstanden har en passende proportionalitet med bebyggelsernes størrelse."



Tilladelse til beliggenhed og udformning: Driftsbygninger

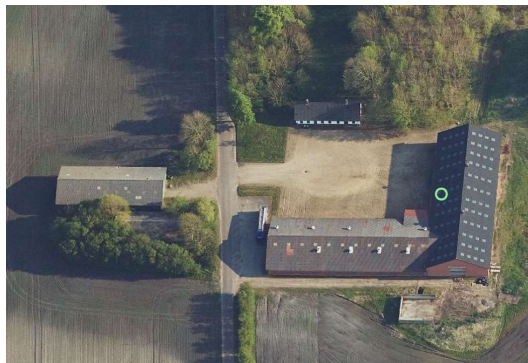
Planlovens § 36, stk. 2

- Med "hidtidige bebyggelsesarealer" forstås primært det område, hvor ejendommens bebyggelse ligger samlet
- Der kan ikke angives en vejledende afstand for, hvornår en driftsbygning ligger i tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer. da driftsbygninger er forskelligartede i anvendelse og i deres påvirkning af omgivelserne, jf. [Planklagenævnets afgørelse af 8. marts 2021 i sag 20/13576](#)
- Hvad kan betinge at driftsbygningen opføres fritliggende uden tilknytning til den hidtidige bebyggelsesarealer?
 - [Planklagenævnets afgørelse af 8. marts 2021 i sag 20/13576](#) udtaler nævnet generelt:
 - "Efter hidtidig praksis skal bebyggelse på en landbrugsejendom så vidt muligt holdes samlet. **Opførelse af erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer forudsætter en særlig begrundelse.** I den konkrete vurdering af, om der bør gives landzonetilladelse til en fritliggende placering, indgår navnlig landskabelige forhold, og om der findes placeringsmuligheder i tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer."
 - Landzonevejledningen angiver at driftsmæssige, tekniske og/eller miljømæssige forhold eller afstandskrav efter anden lovgivning kan begrunde en placering væk fra de hidtidige bebyggelsesarealer



Overflødiggjorte bygninger

Planlovens § 37, stk. 1 og 2



Overflødiggjorte landbrugsbygninger



Andre overflødiggjorte bygninger

fx nedlagte mejerier, skoler og maskinstationer,
overflødiggjorte boliger

Kan uden landzonetilladelse tages i brug til:

Håndværks- og industrivirksomhed, mindre butikker, liberale erhverv,
forenings- og fritidsformål og en bolig samt lager- og kontorformål m.v.

Overflødiggjorte bygninger

Planlovens § 37, stk. 1 og 2

- Planlovens § 37, stk. 1 og 2, omfatter ibrugtagning af bygninger til håndværks- og industrivirksomhed, mindre butikker, liberale erhverv, forenings- og fritidsformål og en bolig, samt lager- og kontorformål m.v.
 - Virksomheder, som er omfattet af bestemmelsen (eksempler):
 - Tømrer- og murervirksomhed, VVS-virksomhed, autoværksteder, tegnestuer, revisorfirmaer, advokatfirmaer, ejendomsmæglerfirmaer, frisørsaloner, klinikker, naturskoler, naturvejledningscentre, klubber og foreninger f.eks. lokalhistoriske foreninger, spejdere, klublokaler til hundesportsforeninger, motorcykelklubber o. lign.
 - Virksomheder, som ikke er omfattet af bestemmelsen:
 - Hotel og restaurationsvirksomhed, vognmandsvirksomheder, entreprenørvirksomhed, nedknusningsanlæg og hestepensioner
 - Se eksempelvis [Planklagenævnets afgørelse af 22. februar 2021 \(sagsnr. 19/06494\)](#), hvor anvendelse af en overflødiggjort landbrugsbygning til entreprenørvirksomhed ikke var umiddelbart tilladt efter planlovens § 37, stk. 1, og krævede landzonetilladelse

Overflødiggjorte bygninger

Planklagenævnets afgørelse af 22. februar 2021 (sagsnr. 19/06494)

- En kommune traf afgørelse om, ikke at anerkende en anmeldelse efter planlovens § 38 om anvendelse af overflødiggjort landbrugsbygning til opbevaring af entreprenørmaskiner. Kommunen fandt ikke, at betingelserne i planlovens § 37 var opfyldt
- **Klager gjort gældende, at planlovens § 37, stk. 1, isoleret set fandt anvendelse på entreprenørvirksomhedens vognpark, fordi der ikke drives entreprenørvirksomhed på ejendommen, og fordi maskinhallen alene skal benyttes til opbevaring af denne vognpark i de perioder, hvor de pågældende maskiner ikke bruges i forbindelse med entreprenørvirksomheden.** Klager anførte desuden, at der intet oplag var på ejendommen, og at maskiner og personel ikke udgik fra ejendommen
- Planklagenævnet udtalte generelt om entreprenørvirksomhed:
"En entreprenørvirksomhed er en virksomhed, der påtager sig at udføre et nærmere beskrevet arbejde - en entrepris - for andre ofte til en fast pris. Entreprenører kendes mest fra bygge- og anlægsvirksomhed, men begrebet bruges også inden for andre brancher og arbejdsområder, f.eks. offentlig transport og lager- og transportlogistik. **Det er forventeligt, at der hos en entreprenørvirksomhed vil opstå oplag af bl.a. jord, sten, grus, maskiner, containere mm. Etablering af en entreprenørvirksomhed vil desuden normalt medføre trafik fra og til den ejendom, hvortil den er knyttet, og parkering af maskiner eller lign. på ejendommen.**
[...]"

Overflødiggjort bygninger

Planklagenævnets afgørelse af 22. februar 2021 (sagsnr. 19/06494)

- Planklagenævnet fandt, at den ønskede ibrugtagning ikke var omfattede af planlovens § 37, stk. 1, og krævede derfor landzonetilladelse efter planlovens § 35
- Planklagenævnet anførte blandt andet:
”Bestemmelsen [§ 37, stk. 1] omfatter kun de virksomheder, der udtrykkeligt er nævnt i bestemmelsen, i forarbejderne til denne eller som må ligestilles med de nævnte virksomheder. **Entreprenørvirksomhed kan efter nævnets vurdering ikke rummes inden for de i § 37, stk.1 nævnte virksomheder, herunder ibrugtagning til hverken håndværks- og industrivirksomhed eller lager- og kontorformål.** Det har i den forbindelse ikke betydning, at det kun er selve entreprenørmaskinerne, som opbevares på stedet, når de ikke er i brug. Det har heller ikke betydning, at der f.eks. ikke er oplag af sten, grus eller lign. materialer, og at der ikke sker udførelse af egentlige entreprenøropgaver på ejendommen. Ligeledes har det ikke betydning, om der (også) sker reparation af maskinerne, hvem der måtte eje eller leje bygningen. **Det har derimod betydning, at der vil ske transport af entreprenørmaskinerne til og fra ejendommen i forbindelse med de konkrete opgaver, som maskinerne skal benyttes til. Det er derfor Planklagenævnets vurdering, at den anmeldte ibrugtagning af en eksisterende bygning til entreprenørvirksomhedens vognpark ikke er omfattet af undtagelsesbestemmelsen.”**

Overflødiggjorte bygninger

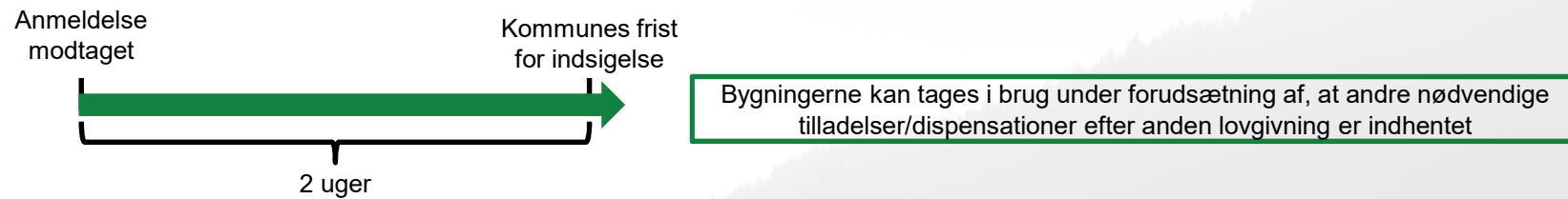
Planlovens § 37, stk. 1 og 2

- Betingelser/forudsætninger for ibrugtagning af overflødiggjorte bygninger:
 - At virksomheden eller boligen etableres i bestående bygninger, der ikke om- eller tilbygges i væsentligt omfang
 - **Modif:** Nødvendige indre ombygninger, herunder ombygninger til opfyldes af krav, der stilles af myndighederne som betingelse for etableringen, f.eks. krav efter arbejdsmiljø-, sundheds- og byggelovgivningen
 - At bygningerne ikke er opført inden for de seneste 5 år
 - Vær opmærksom på andre øvrige begrænsninger og undtagelser
- Erhvervsvirksomheder, der allerede er lovligt etableret i overflødiggjorte bygninger, kan udvide med op til 500 m² uden landzonetilladelse (planlovens § 36. stk. 1, nr. 15 og 20)
 - Vær opmærksom på begrænsninger og undtagelser

Anmeldelsespligt

Planlovens § 38, stk. 1

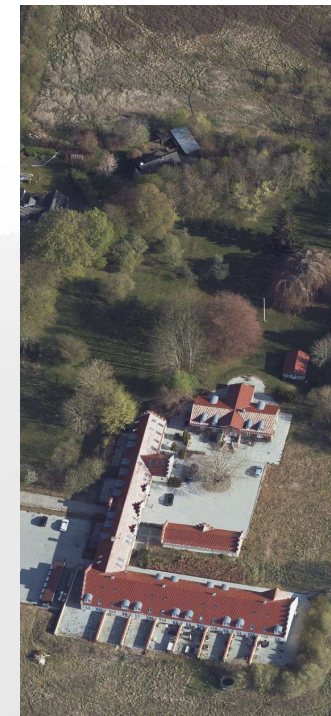
- Anmeldelsespligt efter planlovens § 38, stk. 1
 - Der er også anmeldelsespligt for ændret anvendelse af overflødiggjorte bygninger, der er taget i brug efter planlovens § 38



Etablering af flere boligenheder i eksisterende bygninger

Planlovens § 35, stk. 10

- Kommunen kan meddele landzonetilladelse til at indrette flere boligenheder i en eksisterende bygning i landzone
 - Planklagenævnet har generelt udtalt om planlovens § 35, stk. 10:
”Uanset betingelserne i § 35, stk. 10, er opfyldt, skal der foretages en konkret vurdering af, om der kan gives en landzonetilladelse. Nævnet henviser i den forbindelse til, at det af bestemmelsen ikke fremgår, at der skal gives landzonetilladelse, men at der kan gives landzonetilladelse. Nævnet opfatter dog bestemmelsen på den måde, at der som udgangspunkt bør gives en landzonetilladelse, hvis betingelserne er opfyldt, og at der derfor kun bør gives afslag, hvis væsentlige landskabelige, naturmæssige, planlægningsmæssige eller andre interesser taler imod en tilladelse.”
[\(Planklagenævnets afgørelse af 28. april 2021 i sag 19/08567\)](#)
- Efter klagenævnspraksis er bestemmelsen ikke begrænset til kun at omfatte boformer, som har karakter af bofællesskaber og kollektiver.
[Planklagenævnets afgørelse af 2. december 2019 i sag 19/06731](#)
- Planlovens § 35, stk. 10 gælder både i by- og landkommuner
[Planklagenævnets afgørelse af 1. oktober 2020 i sag 19/06188](#)

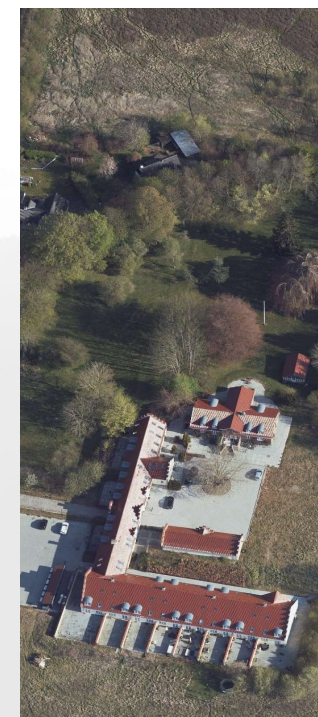


Indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, Skråfoto, maj 2021

Etablering af flere boligenheder i eksisterende bygninger

Planlovens § 35, stk. 10

- Betingelser:
 - At den eksisterende bygning er egnet til boligformål
 - At boligenhederne kan indrettes uden væsentlig om- eller tilbygning
 - Afslag på etablering af fire boliger i overflødiggjorte driftslænger. Blandt andet på grund af utidssvarende udlænger, hvoraf den ene er nedrivningsværdig med sunket, understøttet, utæt tagkonstruktion og sammenstyrtede ydervægge, og at der søges om 2 altomfattende nyrenoverede bygninger. [Planklagenævnets afgørelse af 2. november 2020 i sag 19/08373](#)
- Ikke omfattet af:
 - Retten til at udvide boligen til 500 m² uden landzonetilladelse, jf. planlovens § 36, stk. 1, nr. 10
 - Boligenhederne vil *ikke* kunne overgå til fritidsboliger uden landzonetilladelse, jf. planlovens § 36, stk. nr. 11.
- Der bør normalt ikke meddeles tilladelse til udstykning af boligenhederne



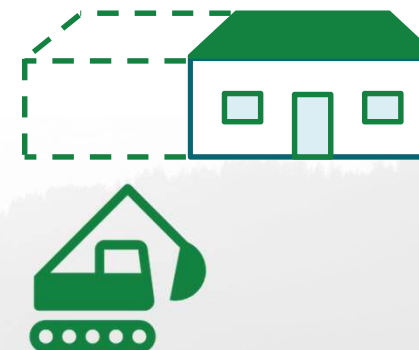
Indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, Skråfoto, maj 2021

Til- og ombygning af helårshuse i landzonen

Planlovens § 36, stk. 1, nr. 10

- Det kræver ikke landzonetilladelse at til- og ombygge et helårshus i landzone, hvis husets samlede bruttoetageareal ikke overstiger 500 m² (tidligere 250 m²)
 - Ved "helårshus" forstås et fritliggende helårshus med én boligenhed.
- Det fremgår af lovforarbejderne, at *"da der er tale om en umiddelbar ret, som ikke er omfattet af § 36, stk. 2, vil kommunalbestyrelsen ikke efter landzonebestemmelserne kunne modsætte sig en til- og ombygning af et helårshus, hvor det samlede bygningsareal til boligformål ikke bliver større end 500 m², hverken med hensyn til størrelse eller udformning."*
- I konkrete tilfælde kan der være krav om tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, som kan regulere omfanget eller udseendet af det enkelte byggeri
- Undtagelsen gælder ikke for fritidsboliger, der anvendes som helårsbeboelse af pensionister (§ 36, stk. 1, nr. 18), og bolig, som er indrettet i eksisterende bygning (§ 35, stk. 10, og § 37)
 - [Planklagenævnets afgørelse af 2. oktober 2020 i sag 19/05136](#), hvor en bolig i overflødiggjort landbrugsbygning, som var etableret ved landzonetilladelse, var omfattet af undtagelsen i § 36, stk. 1, nr. 10
- Særlige regler for fleksboliger (planlovens § 36, stk. 7)

Advokatfirmaet
energi & miljø

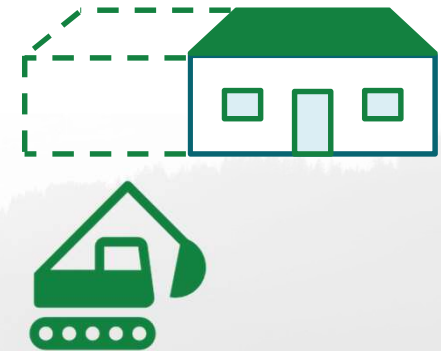


Til- og ombygning af helårshuse i landzone

Planklagenævnets afgørelse af 2. oktober 2020 i sag 19/05136

Advokatfirmaet
energi & miljø

- I 2017 landzonetilladelse til indretning af en helårsbolig på 148 m² i en hel (evt. en del af en?) overflødiggjort driftsbygning på en landbrugsejendom, som bygget sammen med en driftsbygning på 144 m².
- I 2018 ønskede man at lave en tilbygning på cirka 47 kvadratmeter
- Kommunen vurderede, at den ansøgte tilbygning krævede landzonetilladelse.
 - ”Som begrundelse herfor henviste kommunen til, at man ifølge planlovens § 37 stk. 1, nr. 1, ikke uden landzonetilladelse kan tilbygge eller ombygge en bolig indrettet i en overflødiggjort driftsbygning. **Retten til at tilbygge op til 500 m² til en bolig i landzone gælder alene for fritliggende boliger, som ikke er indrettet i tidligere driftsbygninger, jf. § 36, stk. 1, nr. 10. [...]**”
- Planklagenævnet ophævede kommunens afgørelse om afslag på lovliggørende landzonetilladelse til tilbygningen, da tilbygningen var umiddelbart tilladt efter planlovens § 36, stk. 1, nr. 10



Til- og ombygning af helårshuse i landzone

Planklagenævnets afgørelse af 2. oktober 2020 i sag 19/05136

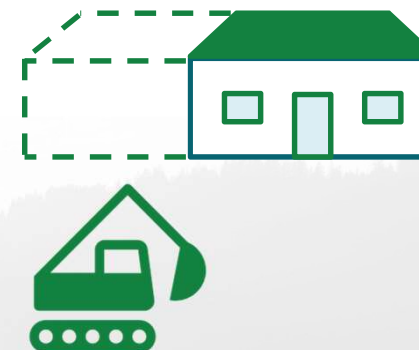
Advokatfirmaet
energi & miljø

- Planklagenævnet udtalte i forhold til, at boligen er indrettet i en overflødiggjort bygning:

”Boligen er indrettet i en del af en overflødiggjort bygning. Overflødiggjorte bygninger kan tages i brug efter § 37 til en bolig, såfremt visse betingelser er opfyldt. Hensigten med reglerne er at give mulighed for en rimelig udnyttelse af bestående værdier i landzonen. Der kan derfor ikke efterfølgende ske udvidelse bygningen uden landzonetilladelse efter § 36, stk. 1, nr. 10.

Denne begrænsning i forhold til § 36, stk. 1, nr. 10, skal efter Planklagenævnets opfattelse også ses i lyset af, at kommunen ikke kan eller må foretage en myndighedsbehandling af spørgsmålet om indretning af boligen efter landzonereglerne, hvis betingelserne i § 37 i øvrigt er opfyldt, og at kommunen således heller ikke kan forhindre ibrugtagningen. Hvis en kommune derimod tager stilling til, om der kan gives landzonetilladelse til ibrugtagningen til bolig – f.eks. fordi betingelserne i § 37 ikke er opfyldt – sker der imidlertid en myndighedsbehandling af dette spørgsmål, og det kan og bør i den forbindelse indgå i kommunens vurdering, at der vil kunne ske en om- eller tilbygning på op til 500 m².

I den konkrete sag har kommunen givet landzonetilladelse til indretning af boligen, jf. planlovens § 35, stk. 1. Der er dermed sket en myndighedsbehandling af spørgsmålet om, hvorvidt der kunne indrettes bolig i bygningen, og der er ikke blot tale om en udnyttelse af eksisterende byggeri uden om- og tilbygning efter de umiddelbare rettigheder i § 37, stk. 1 eller 2.”



Til- og ombygning af helårshuse i landzone

Planklagenævnets afgørelse af 2. oktober 2020 i sag 19/05136

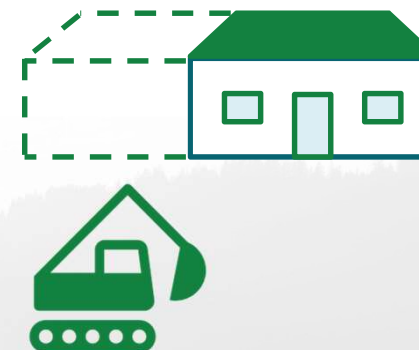
Advokatfirmaet
energi & miljø

- I forhold til om et helårshus skal være fritliggende udtalte Planklagenævnet:

”Det fremgår af vejledningen om landzoneadministration, afsnit 1.3.1, at der ved helårshus forstås et fritliggende helårshus med én boligenhed.

Det fremgår ikke af bestemmelsens ordlyd eller forarbejderne til bestemmelse, at udtrykket ”helårshus” ikke omfatter bygninger, som er sammenbyggede med f.eks. udhuse, garager og lign., eller med driftsbygninger, således som stuehuse i nogle tilfælde er. Nævnet finder, at en så væsentlig begrænsning af bestemmelsens anvendelsesområde burde have fundet udtryk i ordlyden eller forarbejderne.

Planklagenævnet forstår vejledningen om landzoneadministration på den måde, at en bygning med flere boligenheder ikke kan anses for et helårshus i bestemmelsens forstand. Der er ikke indrettet flere boligenheder i bygningen i den konkrete sag.”



Opførelse af et nyt helårshus i landzone

Planlovens § 35, stk. 1

- Opførelse af en ny bolig kræver en landzonetilladelse og kommunen vil kunne knytte vilkår til tilladelsen om størrelse, udformning m.v.
- Kommunen skal, jf. landzonevejledningen, ved sådanne landzonetilladelser tage hensyn til muligheden for at udvide det hidtidige helårshus med indtil 500 m², når kommunen tager stilling til størrelsen for den nye bolig

Advokatfirmaet
energi & miljø



Planklagenævnet orienterer

Perioden 2017 - 2020

- Nr. 1: [Biogasanlæg](#)
- Nr. 2: [Nedlæggelse af forbud efter planlovens § 14](#)
- Nr. 3: [Trafiksikkerhed er ikke et planlægningsmæssigt relevant hensyn](#)
- Nr. 4: [Terrænregulering af landbrugsarealer](#)
- Nr. 5: [Håndhævelse af privatretlige servitutter](#)
- Nr. 6: [Om planlægning inden for kystnærhedszonen](#)
- Nr. 7: [Planlægning på søterritoriet \(havnebassin\)](#)
- Nr. 8: [Planlovens forbud mod helårsbeboelse i sommerhusområder og pensionisters ret til helårsbeboelse](#)
- Nr. 9: [Kommuners mulighed for at begrænse dispensationskompetencen efter planlovens § 19 i kompetencenormer](#)
- Nr. 10: [Konkret skøn og begrundelse](#)
- Nr. 11: [Boligbegrebet](#)
- Nr. 12: [Erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger på landbrugsejendomme](#)
- Nr. 13: [Tilkendegivelser i forhold til afgørelser, som tidligere er blevet truffet \(afgørelsesbegrebet\)](#)
- Nr. 14: [Opførelse af småbygninger i haver i landzone](#)
- Nr. 15: [Landzonetilladelser til terrænregulering ved påfyld af overskudsjord på landbrugsarealer](#)
- Nr. 16: [Telemaster](#)

Kursus: Landzoneadministrationen jura og praksis

Den 5. oktober 2021 i Middelfart

Advokatfirmaet
energi & miljø

- Kursus i landzoneadministration som giver et overblik over landzoneområdet koblet til planlovens bestemmelser, planklagenævnets afgørelser og kommunernes egen planpraksis og administrationsgrundlag
- Undervisningen gennemføres med stor deltagerinvolvering og fælles læringsrefleksioner med afsæt i konkrete cases
- Undervisere:
 - Anne Jul Kristensen, Ikast-Brande Kommune, Bygge- og Miljøafdelingen
 - Esben Aggerbeck Stampe, Advokatfirmaet Energi & Miljø
- Find mere information her:
[Landzoneadministration jura og praksis | Komponent - Kommunernes udviklingscenter \(cok.dk\)](https://www.cok.dk/landzoneadministration-jura-og-praksis-komponent-kommunernes-udviklingscenter)





Planlægningsforbuddet

... efter planlovens § 15b

Luft, støv og anden luftforurening

Planlovens § 15b, stk. 1



- *En lokalplan må kun udlægge arealer, der er belastet af lugt, støv eller anden luftforurening fra produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder og husdyrbrug til boliger, institutioner, kontorer, rekreative formål m.v., hvis lokalplanen med bestemmelser om bebyggelsens højde og placering kan sikre den fremtidige anvendelse mod en sådan forurening.*
- Stk. 2: Bebyggelse til kontorformål og lignende i hermetisk lukkede bygninger med mekanisk ventilation.
- Stk. 3-6: Planlægning af boliger i lugtbelastede områder med Erhvervsministerens tilladelse, hvor lugtbelastningen fra *eksisterende produktionsvirksomheder* i over 1,5 m's højde overstiger grænseværdier for lugt.
 - Mulighed for planlægning til byudvikling.
 - Et husdyrbrug er ikke en produktionsvirksomhed.

Luft, støv og anden luftforurening

Afstandskrav til husdyrbrug

Advokatfirmaet
energi & miljø

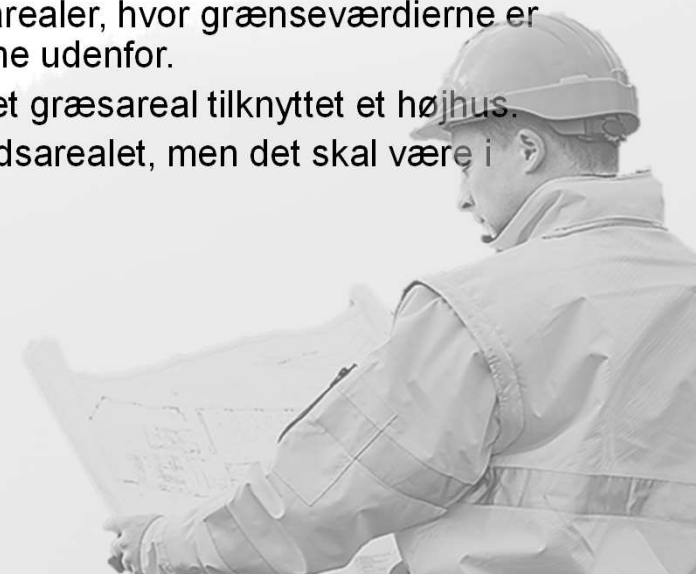
- Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 8
 - Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer til *”sikring af, at arealer, der er belastet af lugt, støv og anden luftforurening, ikke udlægges til boliger, institutioner, kontorer, rekreative formål m.v.”*
- Må sammenholdes med husdyrbrugbekendtgørelsens krav til genekriterier for lugtemission



Luft, støv og anden luftforurening

Opfyldelsen af kravene til bebyggelse

- Det er *udstykkeren*, der skal betale udgifterne til afskærmningsforanstaltninger og udgifter som følge af afskærmningsforanstaltningerne, og ikke produktionsvirksomhederne.
 - Udgifter som følge af afskærmningsforanstaltningerne er fx udgifter til opfyldelse af brandkravene i bygningsreglementet.
- Boligbebyggelse: Der skal være adgang til udendørs opholdsarealer, hvor grænseværdierne er overholdt, så beboere i en bolig, fortsat har adgang til at komme udenfor.
 - Et udendørs opholdsareal kan fx være et gårdmiljø eller et græsareal tilknyttet et højhus.
 - Der er ikke noget specifikt afstandskrav i forhold til opholdsarealet, men det skal være i begrebet umiddelbar tilknytning til ejendommen



Luft, støv og anden luftforurening

Krav til lokalplanredegørelsen – planlovens § 16

- I lokalplanredegørelsen skal det fremgå, hvordan planen tager højde for produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder inden for erhvervsområdet. Redegørelsen skal så vidt muligt være tilvejebragt i dialog med virksomhederne.
- Redegørelsen kan fx indeholde oplysninger om, hvordan etablering af afskærmningsforanstaltninger kan sikre mod forurening indenfor, og at grænseværdier er overholdt på de påbudte udendørs opholdsarealer for boliger, så det ikke giver grundlag for at skærpe vilkårene for virksomhederne og påbud.
- Redegørelsen skal også indeholde en vurdering af, hvordan lokalplanen tager højde for virksomhedernes drifts- og udviklingsmuligheder.
- Redegørelsen skal også – for boligområder – indeholde oplysninger om lugt på et lugtbaserede areal.



Luft, støv og anden luftforurening

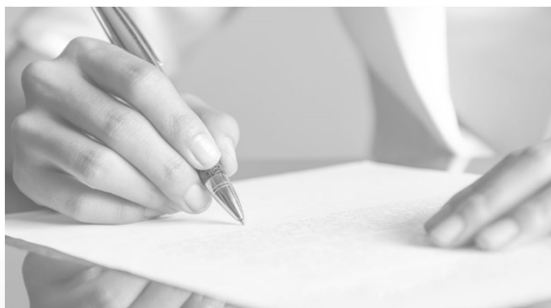
Forbuddets omfang

- Gælder for *luftforurening*
 - Ikke lysforurening - [PKN af 23. september 2020](#) (boligområde ved Espergærde, Helsingør Kommune):
 - *Planloven fastsætter ikke krav til lokalplanlægning på områder påvirket af lys, tilsvarende planlovens § 15 a om planlægning på støjbelastede arealer og planlovens § 15 b om planlægning på arealer belastet af lugt, støv eller anden luftforurening.*
- Gælder ikke for forureningen fra aktiviteten *inden for lokalplanområdet*
 - [PKN af 7. april 2021](#) (legeplads i Randers Kommune):
 - *Planlovens § 15 a og b vedrører vedtagelsen af lokalplaner og regulerer muligheden for at lokalplanlægge på støjbelastede arealer og arealer belastet af luftforurening. Bestemmelserne regulerer dermed ikke kommunens konkrete afgørelser efter en lokalplan, herunder hvorvidt et forhold er umiddelbart tilladt efter lokalplanen eller kræver dispensation.*



Luft, støv og anden luftforurening

Forbuddets omfang



Gælder for luftforurening i forhold til de nugældende krav i miljøgodkendelsen mv.

- [PKN af 17. august 2020](#) (haveboligforening i Kolding Kommune)
- *En lokalplan må kun udlægge arealer, der er belastet af lugt, støv eller anden luftforurening fra produktionsvirksomheder, transport- og logistikvirksomheder og husdyrbrug til boliger, institutioner, kontorer, rekreative formål m.v., hvis lokalplanen med bestemmelser om bebyggelsens højde og placering kan sikre den fremtidige anvendelse mod en sådan forurening, jf. den daværende § 15 b, stk. 1*
- *Bestemmelsen skal sikre, at der ikke planlægges for boliger, institutioner, kontorer, m.v. i områder, hvor Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier ikke er overholdt eller ikke kan overholdes ved den fremtidige anvendelse, medmindre det gennem afværgelsesforanstaltninger sikres, at disse kan overholdes.*
- *Hensigten med bestemmelsen er blandt andet at sikre, at eksisterende produktionsvirksomheder ikke påføres omkostninger til afværgelsesforanstaltninger som følge af, at der planlægges for ændret anvendelse, som eksempelvis boliger, på omkringliggende arealer*

Kontaktinfo

Advokatfirmaet
energi & miljø



Peter Nymann

Partner, advokat
+45 25 29 08 42
pn@eom.dk



Esben Aggerbeck Stampe

Advokatfuldmægtig
+45 25 29 08 43
ea@eom.dk

**HERNING
ER
ALLE
MULIGHEDER
ÅBNE**

Planlægning i det åbne land

Trine Eide, kommuneplanlægger. Herning Kommune
5. maj 2021



PLANKLAGENÆVNET

Den politiske aftale: Danmark i bedre balance
Lov om Planklagenævnet

Selvstændigt og uafhængigt klagenævn indenfor planområdet –
behandler sager på planområdet der tidligere lå i Natur- og
Miljøklagenævnet

Modernisering af planloven: Balance mellem hensyn til vækst og
udvikling og hensynet til natur og miljø



MEDLEMMER I PANKLAGENÆVNET

Nævnet består af 11 medlemmer (+ suppleanter)

Formand – eller stedfortræder

1 landsdommer

4 læge medlemmer

5 medlemmer med viden om specifikke emner

kultur- - konkret fysisk planlægning, vækst og erhvervsudvikling,
og landskabsforhold, natur- og miljøforhold

Planklagenævnets medlemmer skal have viden om og indsigt i fysisk planlægning

Medlemmer udpeges for en periode af 4 år

SAGERNE I NÆVNET

Typisk sager af større eller principiel karakter

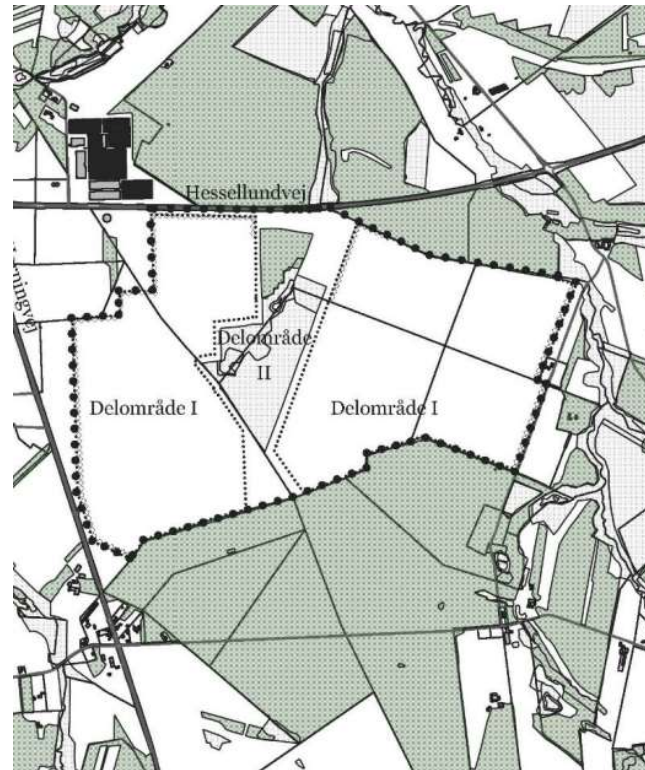
Sagerne afgøres ved simpelt flertal. Nævnet skal være fuldtalligt

Formanden kan på nævnets vegne træffe afgørelser, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning, og i sager der alene beror på en retlig vurdering

Typiske sager

- Vedtagelse af lokalplaner, kommuneplantillæg og nye kommuneplaner
- Afgørelser om, at en plan efter planloven ikke skal miljøvurderes (screeningsafgørelse)
- Afgørelser om, hvorvidt et forhold er tilladt i henhold til lokalplanen
- Dispensationer fra lokalplaner
- Miljøvurdering af planer efter planloven
- Ekspropriation efter planloven
- Afgørelser om, at et forhold ikke kræver landzonetilladelse
- Landzonetilladelser
- Aktindsigt i sager, der kan påklages til nævnet

DILEMMAER I DET ÅBNE LAND



PLANLÆGNING I DET ÅBNE LAND



Arkivfoto af solceller ved Lerchenborg. Foto: Virsol
Herning Folkeblad

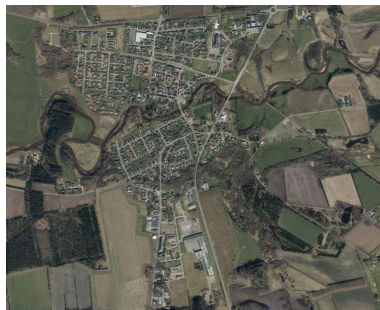
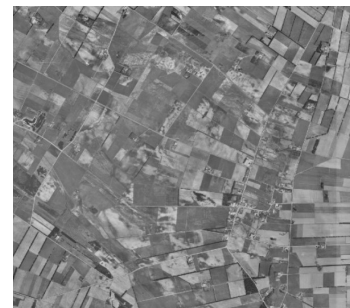
LANDSKAB UNDER FORANDRING

- Flersidige arealinteresser
 - Miljø og Klima
 - Biodiversitet
 - Rekreation og fritid
 - Bosætning/byudvikling
 - Erhverv og produktion
 - Energi
 - Landdistriktsudvikling
- Øget kompleksitet og multifunktionalitet
- Ny balance mellem benyttelse og beskyttelse
- Øget fokus på bæredygtighed og grøn omstilling

FASTLÅST STRUKTUR?



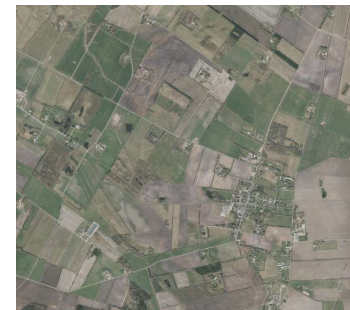
1954



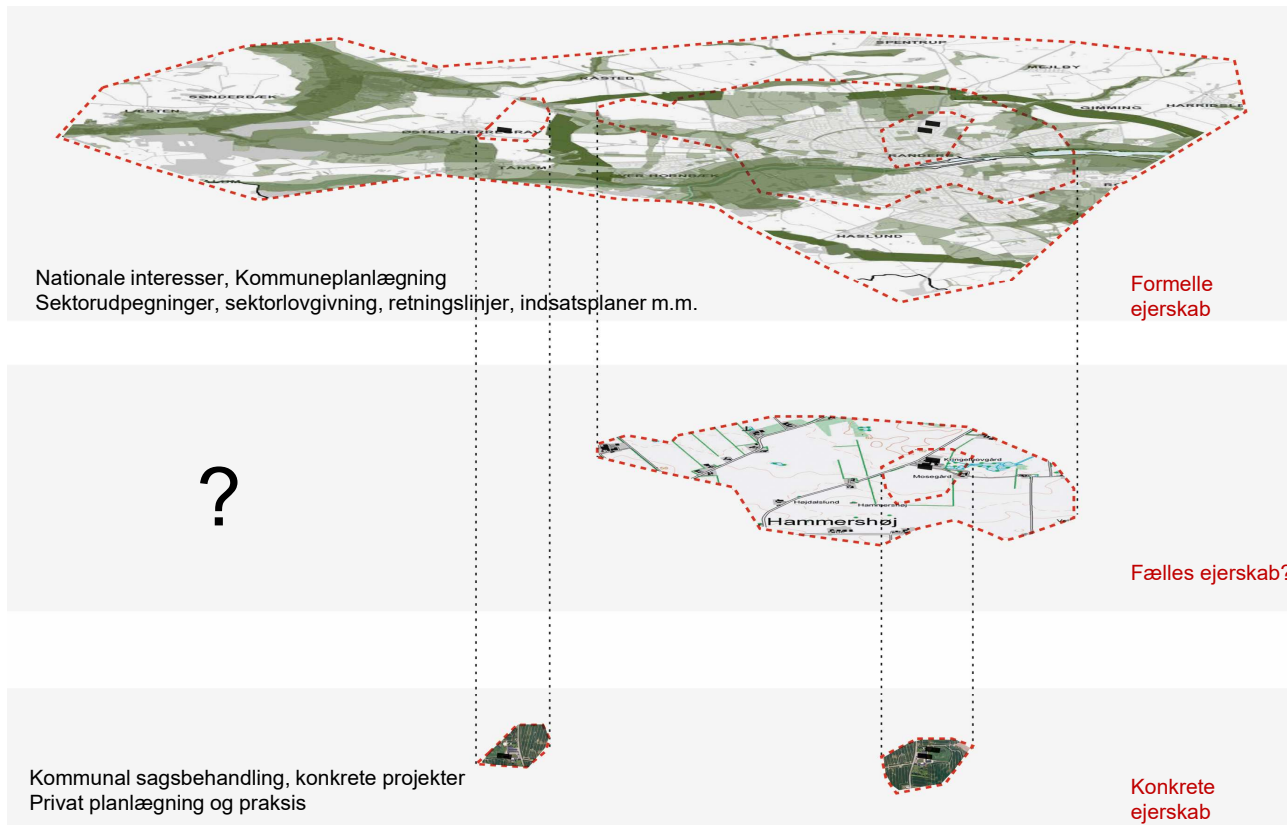
2019



Ovenstående foto: Jan Kaj, MT Luftfoto



SEKTORORIENTERING, SKALASPRING OG FLERE AKTØRER



VISIONER, SCENARIER OG "NYE" METODER

Nye billeder/visioner for vores landskaber – nationalt og lokalt

Politisk retning, fælles mål, lokale ønsker, faglig viden

Planfaglige kompetencer i spil - sikre sammenhæng og koordinering

Mindre sagsbehandling i planlægningen – mere planlægning i sagsbehandlingen

Fælles mål og understøttende indsatser

Øget fokus på handling og implementering, Incitament, virkemidler og ressourcer

Fortsat udvikling af nye plantyper/processer i det åbne land

Mellemskala, Lokale udviklingsplaner, "lokalplaner"

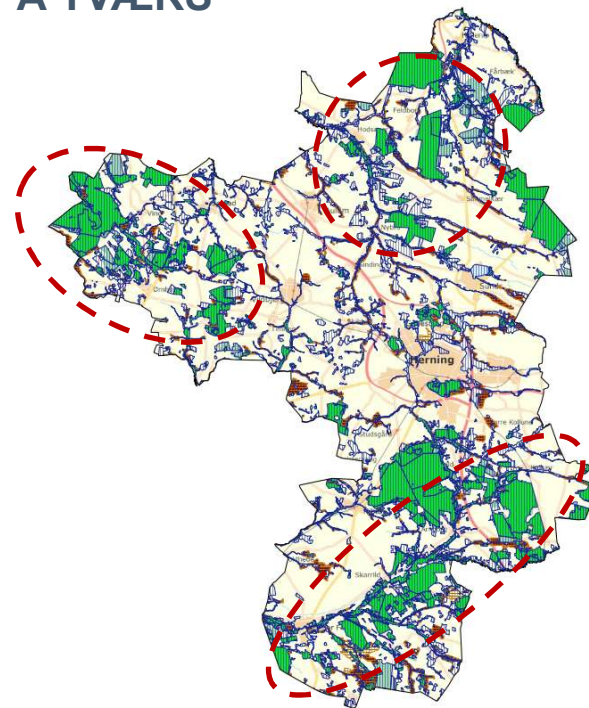
Dialog, handlemuligheder og tid til omstilling

GRØNT DANMARKSKORT – PÅ TVÆRS

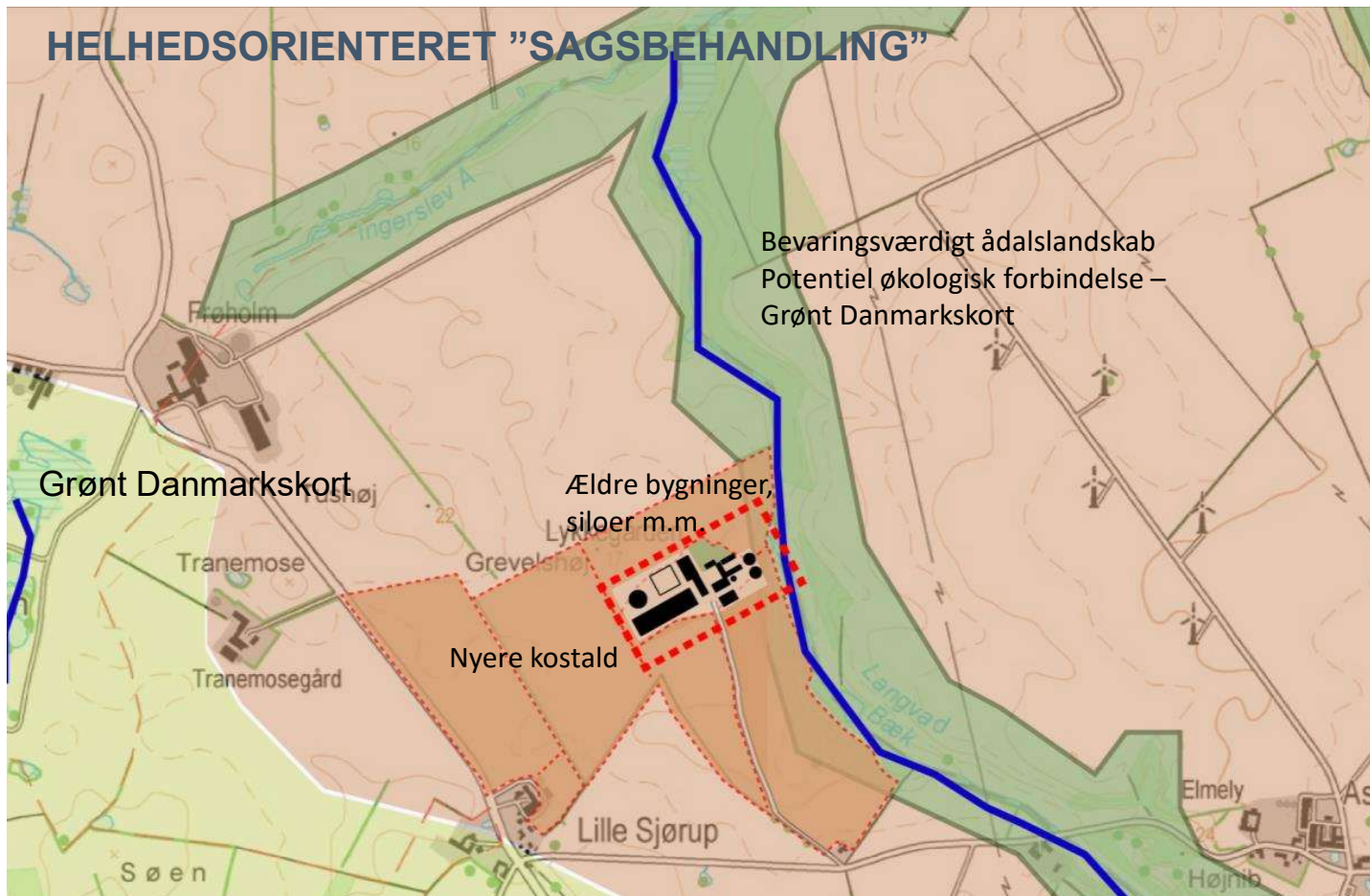
Tværfaglig projektgruppe

Fokus på det videre arbejde

I samarbejde med de lokale aktører
undersøge muligheder for konkrete
indsatser



HELHEDSORIENTERET "SAGSBEHANDLING"

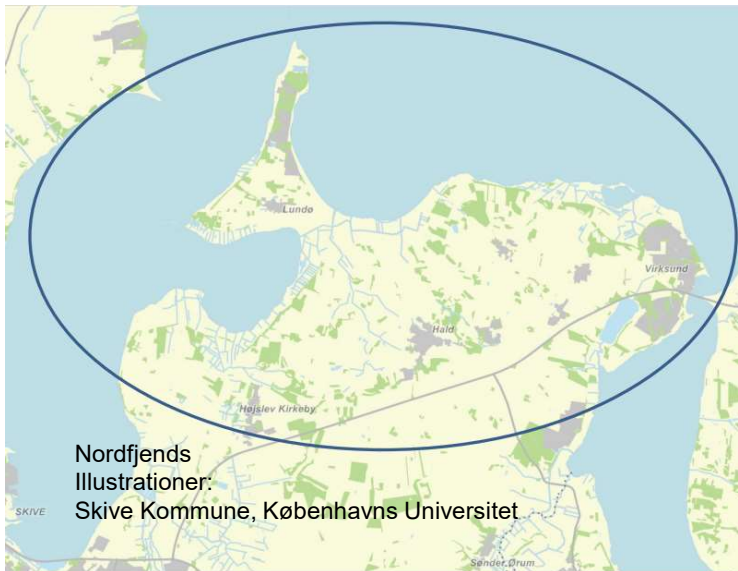


Bevaringsværdigt ådalslandskab
Potentiel økologisk forbindelse –
Grønt Danmarkskort

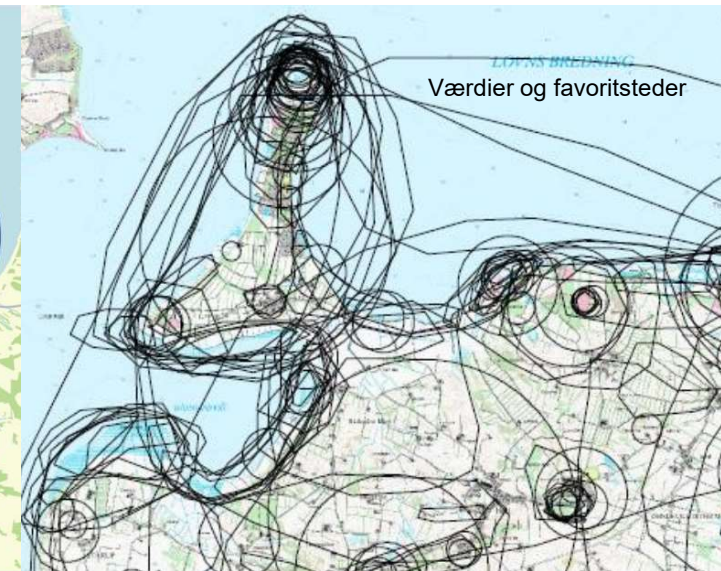
Grønt Danmarkskort



Landbruget i landskabet – SEGES



Nordfjends
Illustrationer:
Skive Kommune, Københavns Universitet



Værdier og favoritsteder



Udfordringer og potentialer

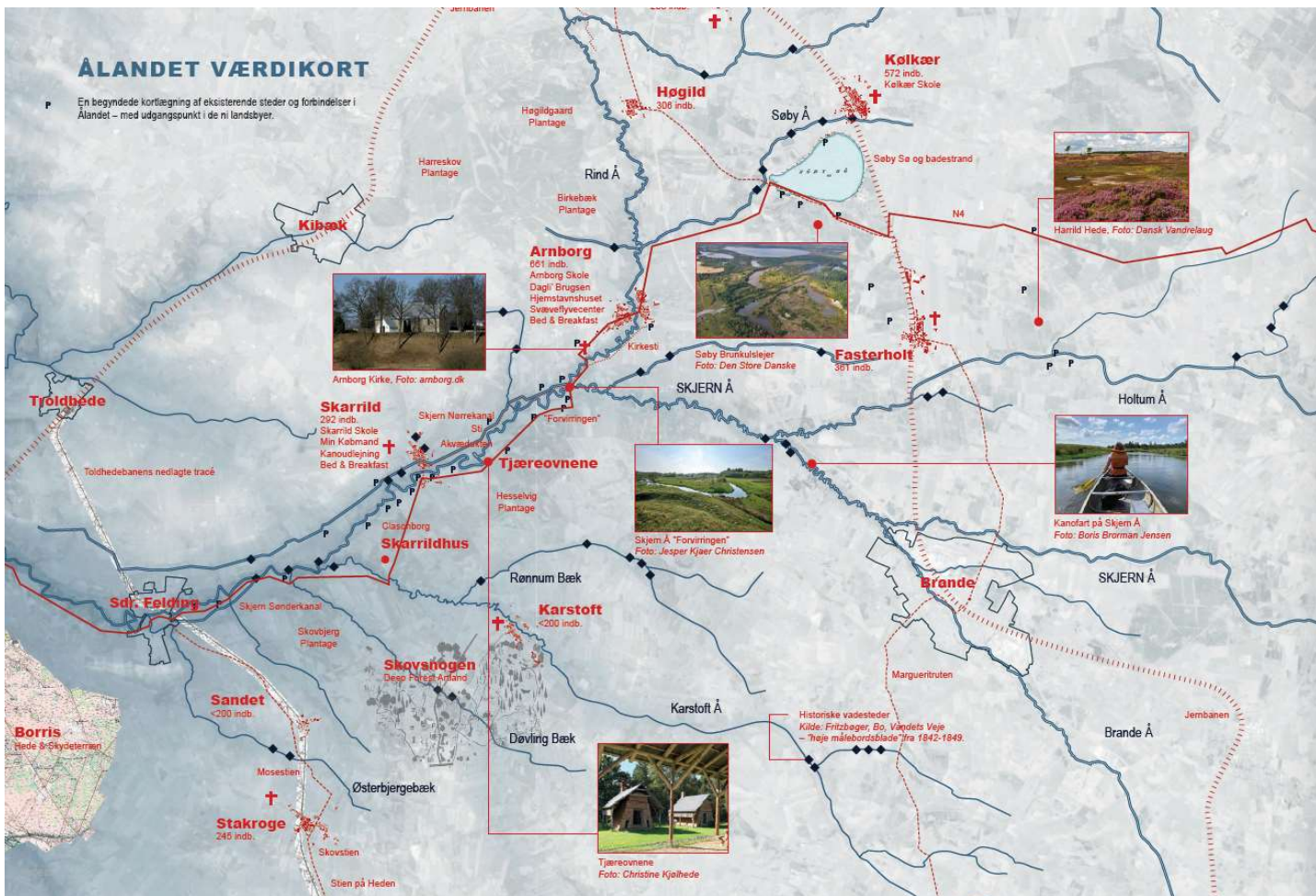


Landskabsbånd, stier mm.

- naturforklaring:
- ↳ dskabsbånd
 - ↳ elsti
 - ↳ idresti

ÅLANDET VÆRDIKORT

En begyndende kortlægning af eksisterende steder og forbindelser i Ålandet – med udgangspunkt i de ni landsbyer.



- Trine Eide
 - Email: bekte@herring.dk
 - Direkte tlf.: 9628 8556
 - Mobil tlf.: 2244 8662